

[Начало](#) > ... > [Съдебни Процедури](#) > [Граждански Дела](#) > [Признаване И Принудително Изпълнение На Съдебни Решения](#) > [Процедури За Изпълнение На Съдебно Решение](#) > [Italy](#)

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

„Принудителното изпълнение“ представлява изпълнение на съдебни решения и други заповеди за принудително изпълнение (дългови инструменти, публични актове [*atti publici*] и заверени частни актове за специфични услуги). На този етап (на който все още се образуват съдебни производства) силите на закона и реда могат да се намесят, ако длъжникът не изпълни доброволно задълженията си.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

Отговорни за принудителното изпълнение са обикновените съдилища. Молбата за отказ за изпълнение, посочена в член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 (Регламент Брюксел I [преработен текст]), също трябва да се подаде до общ съд.

За да изпълни решение на общ съд, когато длъжникът е публичен орган, вискателят може да предяви специален иск пред областен административен съд (*a giudizio di ottemperanza* [процедура за съответствие] – член 112 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс). Тази процедура не е задължителна; тя по-скоро представлява алтернатива на прякото изпълнение от общ съд и, за разлика от решението на обикновения съд, при нея се изисква съдебното решение, което трябва да бъде изпълнено, да е станало окончателно. Посочената по-долу информация се отнася до обикновеното изпълнително производство.

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

Наличието на заповед за принудително изпълнение е необходимо и достатъчно условие за инициране на изпълнително действие. По принцип заповедите за принудително изпълнение са установени в член 474 от Гражданския процесуален кодекс и са два вида: съдебни и извънсъдебни заповеди. Съдебните заповеди за принудително изпълнение включват съдебни решения, актове и определения, постановени от съда в хода на съдебното производство или при приключването му. Извънсъдебните заповеди за принудително изпълнение включват дългови инструменти, публични актове и заверени частни актове, изготвени от страните без намесата на съда.

3.1 Производство

Преди да започне принудителното изпълнение, вискателят трябва да уведоми длъжника за заповедта

за принудително изпълнение и да му връчи призовка за доброволно изпълнение (*precetto*), която представлява разпореждане до длъжника да изпълни задължението в рамките на срок от най-малко 10 дни, както и предупреждение, че при неизпълнение ще се пристъпи към принудително изпълнение в съответствие с член 480 от Гражданския процесуален кодекс.

Изпълнението не може да започне преди този срок, освен ако председателят на съда не разреши незабавно принудително изпълнение по спешност (член 482 от Гражданския процесуален кодекс).

С член 480 от Гражданския процесуален кодекс се урежда съдържанието на такива призовки за доброволно изпълнение, в които вискателят трябва да предостави адрес в общината, в която се намира съдът, компетентен по отношение на принудителното изпълнение. Ако такъв адрес не бъде предоставен, възраженията срещу призовката за доброволно изпълнение се подават в съда по местонахождение на адреса, на който е връчена заповедта, а на вискателя се връчват уведомления в службата на секретаря към същия съд.

След като бъдат изпълнени тези формалности, процесът по принудително изпълнение може да започне. В Италия има три вида изпълнителни производства.

1) Запор, който включва запор/възбрана и продажба или разпределяне на активите на длъжника или неуредените вземания с цел да се получат парите за плащане на вискателя. Запорът/възбраната се налага от съдебния изпълнител при представяне на връчената заповед за принудително изпълнение и призовката за доброволно изпълнение и трябва да се наложи в срок от 90 дни от датата на връчване на призовката за доброволно изпълнение, но не преди посочения в нея краен срок; при неизпълнение срокът на призовката за доброволно изпълнение ще изтече (член 481). На този етап е необходимо правно представителство.

Заповедта за запор/възбрана не позволява на длъжника да защити иззетите активи и вземания срещу кредитната гаранция, която се иска. Тя става нищожна, ако в срок от 45 дни от издаването ѝ компетентният по принудителното изпълнение съд не поиска да се извърши разпределение или продажба.

2) Задължение за прехвърляне на определени активи (*esecuzione per consegna e rilascio*), при което съдебният изпълнител или дава на вискателя определеното движимо имущество, на което има право, или извежда длъжника от недвижимото имущество.

3) Изпълнението на задължения за потвърждение на действие или на бездействие (*esecuzione degli obblighi di fare e di non fare*) изисква да се подаде жалба в съда по принудителното изпълнение, който ще определи начина, по който трябва да бъде изпълнено задължението, и ще назначи съдебен изпълнител и лицата, отговорни за изпълнение на задължението (например строителна фирма) за сметка на длъжника.

Принудителното изпълнение има за цел да гарантира изпълнението на неизпълнените задължения със съдействието на полицията. То може да се използва както за парични задължения, така и за задължения за предаване на движима вещ или за въвеждане във владение на недвижим имот, както и за задължения за потвърждение на действие или на бездействие.

Освен това с член 614а от Гражданския процесуален кодекс на съда, който постановява непарично решение, се дава възможност да начисли на вискателя такса за всяко нарушение, неспазване или забавяне на изпълнението на заповедта. Тази мярка може да бъде приложена и от съда, отговарящ за принудителното изпълнение, след връчването на призовката за доброволно изпълнение.

3.2 Основни изисквания

Необходимо и достатъчно условие за започване на принудително изпълнение е притежанието на заповед за принудително изпълнение, включваща право, което е „безспорно, ликвидно и изискуемо“ (*certo, liquido ed esigibile*) (член 474). Степента на „безспорност“ зависи от естеството на заповедта за принудително изпълнение: съдебните решения не трябва да са окончателни, за да бъдат изпълнени, тъй като първоинстанционното решение е временно изпълнимо, докато не бъде отменено от апелативния съд. „Ликвидно“ означава, че сумата е била (или може да бъде) изчислена, а не е определена по

преценка. „Изискуемо“ означава, че сумата е просрочена и не подлежи на отлагателни условия.

4 Цел и естество на принудителните мерки

В хода на производството съдът по принудително изпълнение може да постановява различни видове мерки — обикновено това става чрез постановления (*ordinanze*). Възможните мерки варират от такива, които са необходими за правилното протичане на производството, до мерки, които са с конкретна полза, например определението (*decreto*), с което запорираното имущество се прехвърля на лицето, което го е купило на търг или на което то е възложено.

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

На принудително отчуждаване подлежат: а) движимите вещи, б) недвижимите имоти, в) вземанията на длъжника и движимите вещи, които длъжникът съхранява в помещенията на трети страни, г) дялове в дружества.

На принудително изпълнение могат да подлежат и задълженията за предаване на движима вещь и за освобождаване на недвижим имот, както и задължения за потвърждение на действие или на бездействие.

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

Принудителното изпълнение за парични суми започва със заповед за налагане на заповед за налагане на заповед/възбрана, което означава, че длъжникът, срещу когото се иска изпълнение, престава да има достъп до запорираните вещи. Следователно всички действия, с които се урежда прехвърлянето на тези парични средства, ще бъдат недействителни и не могат да бъдат използвани за избягване на принудителното изпълнение.

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Те служат като мерки за принудително изпълнение с цел удовлетворяване на вземания; поради това не могат да бъдат използвани като доказателство в разследванията.

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Правната система дава право на длъжника (и/или на трети задължени страни) да обжалва актовете и решенията, свързани с производствата по принудително изпълнение. Жалбите могат да бъдат два вида:

- жалба срещу принудителното изпълнение (*opposizione all'esecuzione*) (член 615 и член 616 от Гражданския процесуален кодекс), при която се оспорва правото да се пристъпи към принудително изпълнение (т.е. съществуването на правото на вискателя да пристъпи към принудително изпълнение или да наложи заповед/възбрана върху определени активи);
- жалба срещу изпълнителни действия (*opposizione agli atti esecutivi*) (член 617 и член 618 от Гражданския процесуален кодекс), при която се изтъкват процесуални грешки (напр. с цел оспорване на законосъобразността на документите, приети при производството по принудително изпълнение).

Жалба, подадена срещу принудително изпълнение или изпълнителни действия, която е подадена преди началото на принудително изпълнение, се определя като възражение срещу призовка за доброволно изпълнение (*opposizioni a „precetto“*), тъй като е иницирана в отговор на документа, предоставящ предварително уведомление за принудително изпълнение: възражението се подава срещу призовка за доброволно изпълнение, като се подава молба до съда, който е компетентен да разгледа задължението по същество или който е компетентен според цената на иска и географския район, съгласно общите разпоредби на кодекса.

Ако принудителното изпълнение вече е започнало или ако заповедта за заповед/възбрана е била връчена, срещу принудително изпълнение или срещу изпълнителните действия се подава специална жалба пред съда, допуснал принудителното изпълнение. Съдът може да разпорежи изпълнението да бъде спряно до

постановяване на решение по жалбата, въпреки че това спиране не е автоматично.

Като всички съдебни решения, постановени на първа инстанция, решение по жалба също може да бъде обжалвано.

Трети страни, които твърдят, че имат вещни права върху запорирано/възбранено имущество, могат да обжалват пред съда, допуснал принудителното изпълнение, докато имуществото не бъде продадено или прехвърлено.

Съответните правни разпоредби са членове 615, 616, 617, 618 и 619 от Гражданския процесуален кодекс.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

Освен вещите, обявени за несеквеструеми съгласно специалното законодателство и в съответствие с член 514 от Гражданския процесуален кодекс, на запор не подлежат и следните вещи:

1. свещени предмети и вещи, използвани при религиозни ритуали;
2. брачни халки, спално бельо, домашно бельо, легла, маси за хранене и столове, гардероби, скринове, хладилници, печки и фурни (електрически или газови), съдомиялни машини, домакински и кухненски прибори и мебели, за тяхното съхранение, достатъчно за задоволяване на нуждите на длъжника и неговото домакинство; в тази група не се включват обаче мебели със значителна стойност (без легла), включително ценни антики и вещи с доказана художествена стойност;
3. необходимите храна и гориво на длъжника и на други лица, посочени в предходната точка, за един месец;

в тази група не се включват обаче мебели със значителна стойност (без легла), включително ценни антики и вещи с доказана художествена стойност;

На запор не подлежат оръжия и други вещи, които длъжникът трябва да притежава, за да предоставя обществени услуги, медали, писма, записи и семейни документи като цяло, както и ръкописи (освен в случаите, когато представляват част от сбирка) и домашни любимци и животни, използвани за терапевтични цели, или за които се полагат грижи.

Съгласно закона за несеквеструеми се считат *inter alia* също: вещи, които са държавна собственост, запазена част от активи, притежавани от държавата или от друг публичен орган, собственост, обхваната от режими на имуществени отношения, собственост на църковни институции и религиозни сгради.

Съгласно член 671 от Гражданския процесуален кодекс на запор не подлежат посочените по-долу във връзка с вземания на длъжника спрямо трети страни:

а) плащанията за издръжка, освен за целите на издръжката, но само с разрешението на председателя на съда или на оправомощен от него съдия, както и само за посочения в определението дял;

б) плащанията с благотворителна цел или надбавките за издръжка на лица, определени като бедни, обезщетенията за майчинство, обезщетенията за болест или разноските за погребение, дължими от осигурителни фондове, органи за подпомагане и благотворителни институции;

в) сумите, дължими от частни лица като възнаграждения, заплати или други плащания, свързани с трудови правоотношения (включително обезщетенията при прекратяване на трудово правоотношение), могат да бъдат запорирани за плащания за издръжка до степен, разрешена от председателя на съда или оправомощен от него съдия; за други видове доходи е възможно да се наложи запор в размер до една пета от тези суми; едновременен запор, произтичащ от комбинирането на посочените по-горе основания, не може да обхваща повече от половината от тези суми;

г) пожизненият анюитет, ако е учреден безвъзмездно, когато е предвидено, че сумата, необходима за задоволяване на основните нужди на длъжника, не следва да подлежи на запор;

д) сумите, дължими от застраховател на титуляря или бенефициера на застрахователна полица, при спазване по отношение на изплащаните премии на разпоредбите за отмяна на актовете, които са в ущърб на вискателите, и за привнасяне, приспадане и намаляване във връзка с дарения;

е) дължимите суми за пенсии, надбавки, служещи като пенсии, или други обезщетения при пенсиониране, не могат да бъдат запорирани за сума, съответстваща на два пъти максималния размер на месечната социална помощ, с минимална стойност от 1 000 EUR; делът, надвишаващ тази сума, може да бъде запориран в границите, определени в буква в);

ж) специални фондове за благосъстояние и помощ (включително такива без вноски), създадени от собственик на стопанска дейност въз основа на плащания, направени от вискателите на собственика на стопанската дейност или на служителите.

Сумите, дължими като възнаграждения, заплати или други плащания, свързани със заетост или работа (включително обезщетенията при безработица и за пенсии), както и надбавки, служещи като пенсии, или други обезщетения при пенсиониране, могат, когато са преведени по банкова сметка или сметка в пощенска служба на името на длъжника, да бъдат запорирани в размер, надхвърлящ три пъти социалните надбавки, когато кредитирането по сметката се извършва преди налагането на запора; когато кредитирането по сметката се извършва на или след датата на налагането на запора, тези суми могат да бъдат запорирани в описаните по-горе граници и тези, определени в специално законодателство.

Длъжникът трябва да потвърди, че имуществото или вземането е освободено от запор, като обжалва принудителното изпълнение (член 615 от Гражданския процесуален кодекс).

Действията по принудителното изпълнение не могат да бъдат успешни, ако е изтекъл давностният срок на вземането. Давностният срок обикновено е 10 години, но може да варира в зависимост от въпросното право (например давностният срок за обезщетение за извъндоговорни щети е 5 години). В закона се определят и различни давностни срокове в зависимост от вида на правния акт, с който се доказва вземането, на което се основава принудителното изпълнение. Например давностният срок за вземане, установено със съдебно решение, е 10 години, въпреки че за този вид вземане съгласно закона е определен по-кратък давностен срок.

По искане на вискателя председателят на съда, в рамките на чиято компетентност се намира пребиваването, местожителството, жилището или седалището на длъжника, може да разреши извършването по електронен път на издирването на активите, които трябва да бъдат запорирани (член 492а от Гражданския процесуален кодекс). Това означава, че съдебният изпълнител може да търси активите и вземанията на длъжника чрез данъчния регистър и базите данни на публичните органи. В случаите, когато движимото имущество е било запорирано, са въведени и форми за плащане на вноски за покриване на стойността на запора (*conversione del pignoramento*).

Връзка към [Процесуалния кодекс на Италия](#)

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

■ Последна актуализация: 30/01/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.